

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА

для студентів спеціальність 022 «Дизайн»

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

Київ – 2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1555/21</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
«	» 20 <u>21</u> р.

Розробник:

Віктор МИХАЛЕВИЧ, кандидат культурології, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Віктор МИХАЛЕВИЧ, кандидат культурології, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 10 від «12» вересня 2018 р.

Завідувач кафедри

дизайну _____ Наталія КРАВЧЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

«24» вересня 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.00.01 «Графічний дизайн» _____ Олег КАРДАШ

Робочу програму перевірено

« » _____ 2018 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 2019/2020 н.р. _____ (підпис) _____ (Кравченко Н.І.) (ПІБ), «29» 08 2019 р., протокол № 10

На 2020/2021 н.р. _____ (підпис) _____ (Кравченко Н.І.) (ПІБ), «31» 08 2020 р., протокол № 18

На 2021/2022 н.р. _____ (підпис) _____ (Кравченко Н.І.) (ПІБ), «30» 08 2021 р., протокол № 17

На 20 / /   н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « »   20   р., протокол №

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

**з науково-методичної та навчальної
роботи**

_____ **Олексій ЖИЛЬЦОВ**
“ _____ ” _____ **2021 року**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА

для студентів спеціальність 022 «Дизайн»
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 022.00.01 «Дизайн»

Розробник:

Віктор МИХАЛЕВИЧ, кандидат культурології, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Віктор МИХАЛЕВИЧ, кандидат культурології, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 10 від «12» вересня 2018 р.

Завідувач кафедри

дизайну _____ Наталія КРАВЧЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.00.01 «Графічний дизайн» _____ Олег КАРДАШ

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2018 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання	6
4. Структура навчальної дисципліни	8
5. Програма навчальної дисципліни	8
6. Контроль навчальних досягнень	
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів	10
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання	10
6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання	11
6.4. Форми проведення семестрового контролю	14
6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю	15
6.6. Шкала відповідності оцінок	15
7. Навчально-методична карта дисципліни	16
8. Рекомендовані джерела	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	6	-
Семестр	11	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
<i>Аудиторні</i>	<i>16</i>	-
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	<i>40</i>	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Типографіка та інфографіка» – засвоїти комплекс теоретичних знань і практичних умінь із передавання інформації за допомогою візуальних засобів.

Завдання навчальної дисципліни: навчити студентів орієнтуватися в сучасних тенденціях графічного дизайну; розкрити роль інфографіки як ключового засобу візуалізації інформації; вивчити основні принципи візуалізації даних, інформації та знань; ознайомитися з особливостями різних видів візуалізації: діаграм, графіків тощо; дослідити специфічність застосування типографіки та інфографіки в галузі масових комунікацій; навчити створювати типографіку та інфографіку за допомогою графічних редакторів і спеціалізованих програм.

Знання з підготовки до друку закріплюється в процесі проходження виробничої практики, практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи, конспектування, а також контрольним опитуванням по вивченій темі.

Основні форми організації навчального процесу — робота в аудиторії, за комп'ютером,

під контролем педагога, а також виконання самостійних проєктів та начерків — за літературою та репродукціями, за зразками, за уявою.

Самостійна робота з Типографіки та інфографіки передбачає консультування під час аудиторних робіт. Кожне завдання після оцінки обговорюється із студентами для визначення позитивних сторін та помилок.

Загальні компетентності (світоглядна, громадянська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня), а саме:

- Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.
- Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- Володіння інформацією щодо об'єктивного стану ринку дизайнерських послуг.
- Уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності.
- Обізнаність в особливостях проєктної діяльності, готовність до її реалізації.
- Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.
- Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.
- Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (*Організаційна, Мистецтвознавча*) **та спеціальні** (*Проєктно-творча, Технологічна*), а саме:

- Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати дизайнерську діяльність та взаємодію її суб'єктів.
- Володіння професійним термінологічним апаратом.
- Знання історії та теорії стилів, напрямів і течій у мистецтві й дизайні.
- Здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських приймів провідних дизайнерів.
- Володіння різними методиками проєктування об'єктів графічного дизайну (поліграфічна продукція, пакування, фірмовий стиль, плакат, книжкова графіка, носії реклами, медіа-простір тощо).

- Володіння знаннями й уміннями у галузі інформатики та комп'ютерних технологій з дизайн-проекування.
- Здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного дизайнерського завдання.

3. Результати навчання (знання та практичні навички й уміння):

Знання:

- принципи колористики та кольору для візуалізації даних;
- правила роботи з графічними редакторами;
- особливості використання простої та складної типографіки та інфографіки для видань різних типів;
- способи застосування шрифтів та інфографіки різних типів залежно від типу даних.

Практичні навички та уміння:

- класифікувати способи візуалізації інформації та підбирати найефективніші з них для конкретних випадків;
- визначати для застосування оптимальний тип типографіки та інфографіки. здійснювати візуалізацію, використовуючи технічні засоби програм роботи з графікою;
- працювати у програмі Microsoft Excel, будувати графіки та діаграми на основі запропонованих даних;
- виконувати візуалізацію знань за допомогою програм Corel Draw, Photoshop, Illustrator.

Практичні результати навчання:

- Здатність до застосування засобів художньо-образного проектування
- Готовність до фахової діяльності в галузі графічного дизайну, дизайну середовища, дизайну реклами
- Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері дизайну. Мисленнєва активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти,

самоаналізу і самовдосконалення.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви розділів, тем	Аудиторна робота		Самостійна робота	МКР	Всього годин
		Лекції	Практичні заняття			
Змістовий модуль I. Історія виникнення типографіки та інфографіки як засобу візуалізації інформації						
1	Поняття, предмет, завдання дисципліни.	2		2		4
2	Типографічні прийоми в інфографіці.		2	8		10
3	Класифікація засобів та застосування інфографіки.		4	10		14
	Всього у модулі годин	2	6	20		28
Змістовий модуль II. Векторна і растрова графіка						
4	Етапи створення інформаційної графіки.		2	4		6
5	Засоби впливу в інфографіці.		2	6		8
6	Шрифти в інфографіці.		4	10	4	18
	Всього у модулі годин:		8	20	4	32
	Всього годин за навчальним планом:	2	14	40	4	60

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Історія виникнення типографіки та інфографіка як засіб візуалізації інформації.

Тема 1. Лекція 2 год. Поняття, предмет, завдання дисципліни. Інфографіка — це графічний спосіб передачі інформації, даних і знань. Однією з основних функцій інфографіки є вираження за допомогою зображення інформації, яку неможливо (або з гіршим ефектом) донести за допомогою тексту.

Виділяють такі засоби візуалізації інформації: статична (зображення, презентація тощо), динамічна (анімаційний ролик), інтерактивна (веб-рішення, в яких можна обрати параметри відображення інформації).

У журналістиці переважно застосовується статична візуалізація. Залежно від кі-

лькості даних, інфографіку поділяють на просту та складну. Для візуалізації даних застосовують графіки, діаграми, гістограми тощо. Для відображення структури, сукупності даних — організаційні діаграми, схеми, карти зображення. Візуалізацію знань застосовують для надання графічної форми процесам, складним структурам.

Періодичні видання неоднаково використовують інфографіку. Одні видання вважають її повноцінним елементом газети, інші ставляться як до декоративного оформлення текстової інформації. Інфографіка - універсальний засіб передачі інформації.

Перші прототипи інфографіки датуються XVII ст. Візуалізація здебільшого відбувалась у сфері картографії. Інноваційними вважають географічні карти Вільяма Сміта та карти погоди Френсіса Гальтона, кругову діаграму Флоренс Найтингейл, що в 1858 р. наочно продемонструвала смертність солдат у Кримській війні, та географічну діаграму Чарльза Мінарда, в якій у 1869 р. він відтворив поразку армії Наполеона 1812 р.

У XX ст. почався новий етап в історії інфографіки. Виникають перші фундаментальні праці теоретиків інфографіки, зокрема Жана Бертена (1967 р.). Великий внесок у дослідження візуальних комунікацій зробив Едвард Тафті, автор книг «Visual Display of Quantitative Information», «Visual Explanations*».

Цифрові технології останніх десятиліть значно розвинули інфографіку - з'явилися анімація та динамічні зображення як нові форми візуалізації інформації.

Відкриваються окремі підрозділи інформаційних агентств, що займаються підготовкою виключно візуальної інформації.

Практична робота – 12 год.

Студент повинен намалювати генеалогічне дерево своєї родини, використовуючи структурну діаграму або «дерева».

Наочність: Зображення в цифровому вигляді.

Мета: Освоєння роботи в програмі Adobe Illustrator. Використання засобів створення та перетворення об'єктів.

Завдання: Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

План виконання практичної роботи.

I етап – 6 год.

1. Збір та аналіз інформації
2. Підготовка зображень.

II етап – 6 год.

3. Виконання композиції.
4. Завершення роботи, робота з кольором.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 2, 3, 5, 9

Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою:

- Історія розвитку інфографіки у картографії.
- Використання інфографіки у періодичних виданнях: історія та сучасність.
- Відомі розробники інфографіки XVIII-XIX ст.
- Використання інфографіки у дитячих виданнях (наочних посібниках, рекламних буклетах тощо).

Тема 2. Типографічні прийоми в інфографіці. Практична робота – 12 год.

Підготувати інфографіку — карту України, на якій відобразити місця проживання етнічних меншин (місце розташування замків та фортець, історичних пам'яток тощо).

Наочність: Зображення в цифровому вигляді.

Мета: Освоєння роботи в програмі Adobe Illustrator. Використання засобів створення та перетворення об'єктів.

Завдання: Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 3. Лекція – 2 год. Класифікація засобів та застосування інфографіки.

До простої інфографіки належать: таблиці, кругові діаграми, графіки, карти, логічні схеми. Приклади комбінованої інфографіки: текстові блоки, фотографії, карти, таблиці, діаграми, кліпарті. Найпоширеніший вид інфографіки — графіки.

Лінійний графік застосовується для статистичних даних. Графік розсіювання вдало демонструє закономірності у процесах.

Діаграми візуалізують співвідношення даних. Види діаграм: стовпчикова, кругова, кільцева, лінійна, площинна, пелюсткова, теплова, діаграма розсіювання, гістограма. Нині одним із популярних видів діаграми є хмара тегів. Вона порівнює слова або вислови у тексті або наборі даних, визначаючи для кожного свій розмір шрифту. Він залежить від розміру параметру. Структурні діаграми використовуються для відображення структури даних і взаємозв'язку між елементами.

Для візуалізації процесу, що складається з послідовних дій, використовують формалізовані та неформалізовані блок-схеми, а також діаграми циклічного процесу для відтворення дій, що повторюються.

Карті застосовують у разі необхідності візуалізувати об'єкти, що залежать від місцезрештування. Розрізняють географічні, фотографічні, тематичні, дорожні карти та картограми, архітектурні плани та схеми маршрутів.

Ілюстрація відтворює процес чи явище у неформалізованому вигляді — через сюжет або метафору передає етапи процесу.

Етапи створення інфографіки.

На першому етапі - визначення призначення інфографіки та читацької аудиторії, на яку розраховане зображення. Від цього залежить вид інфографіки, що буде обраний. Потрібно також запевнитися, що таке представлення даних буде ефективнішим за звичайний текст.

На другому етапі збирають дані за темою. Дані можуть бути представлені в різних форматах: графіка, текст, відео тощо. Збирання даних залежить від теми, детальності та достовірності відтворення фактів.

На етапі систематизації даних зібрана інформація подається у вигляді плану, схематичного зображення майбутньої інфографіки. Створюється чернетка зі слів, посилаць, зв'язків для згрупування даних та візуалізації інформаційних потоків за допомогою блок-схеми. Для друкованої інфографіки використовують схематичне зображення, а для динамічної — розкадровки. Під час встановлення основних і другорядних об'єктів визначається центральне зображення (для друкованої) або принцип організації послідовності кадрів (у динамічній). Також визначається кольорова схема, що допомагає впорядкувати сприйняття.

Останнім етапом є власне створення інфографіки.

Тема 4. Етапи створення інформаційної графіки. Практична робота – 10 год

Здійснити візуалізацію процесу додрукарської та друкарської підготовки періодичного видання.

Мета: Обрати найефективніші типи інфографіки для створення проекту

Завдання: Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 2, 3, 5, 9

Тема 5. Засоби впливу в інфографіці. Практична робота – 10 год

Розробити макет інфографіки до журналістського матеріалу, використовуючи алегорію.

Мета: Обрати найефективніші типи інфографіки для створення проекту

Завдання: Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 1, 3, 5, 7

Рекомендовані інтернет-ресурси: 2, 4

Тема 6. Шрифти в інфографіці. Практична робота – 12 год

Підготувати комбіновану інфографіку: текстові блоки, фотографії, карти, таблиці, діаграми, кліпати (як українці готуються до Нового року: покупка подарунків, приготування святкових страв до столу, відвідання ялинкових базарів тощо).

Завдання: Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 1, 3, 5, 7

Підготувати реферат на тему за вибором студента:

1. Закони сприйняття інформації. Феномен кліпової свідомості.
2. Сучасна шрифтова культура.
3. Використання загальноприйнятої візуальної мови.
4. Аналіз символів та їхній вплив на аудиторію.
5. Кольорове кодування.

Рекомендовані інтернет-ресурси: 2, 4.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
11 семестр

№	Вид діяльності	ЗМ №1		ЗМ №2	
		К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1		
2	Відвідування практ. занять	1	3	1	4
3	Виконання завдання практ. заняття	6	60	9	90
4	Виконання завдання для самостійної роботи	6	30	12	60
5	МКР			1	25
6	Максимальна кількість балів за модуль	94		179	
7	Максимальна кількість балів без урахування коефіцієнта	273			
8	Коефіцієнт визначення успішності	2,73			
11	Підсумковий рейтинговий бал	100			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Години	Бали
	11 семестр		
1	Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	2	5
2	Проаналізувати тенденції у використанні інфографіки в певному виданні-презентація	8	5
3	Збір, аналіз та підготовка матеріалів, систематизація, групування символів, візуалізація	10	5
4	Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	4	5
5	Аналітика та обробка інформації.	6	5
6	Систематизація, групування символів, візуалізація інтерактивних потоків.	10	5

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Типографіка та інфографіка» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> · виконав в зазначений термін і на високому рівні весь обсяг роботи, відповідно до програми курсу; · володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; · здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу; · продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання усіх завдань, здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> · виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; · володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; · здатний грамотно визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; · продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань, здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20

<ul style="list-style-type: none"> · виконав весь обсяг роботи відповідно до програми, але з певними недоліками; · не завжди демонстрував здатність визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу, свідомо використовувати теоретичні знання, застосовувати практичні вміння під час проходження курсу; · виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно опрацьовувати навчальні матеріали; · продемонстрував старанність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань, але недостатньо виявив уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	13 – 16
<ul style="list-style-type: none"> · завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; · студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації до навчання; · недостатньо виявив самостійність, ініціативу у процесі вирішення навчальних задач; не завжди враховував специфіку організації навчально-виховного процесу; · завдання курсу були виконані з помилками, неохайно, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; · ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне. 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> · завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; · студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організувати навчання; · завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; · ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне. 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> · завдання не виконані; · студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, грамотно і самостійно планувати й організувати навчання, аналізувати результати власної діяльності; · завдання курсу були виконані в неповному обсязі, оформлена неохайно, з суттєвими помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; · ставлення студента до виконання завдань вирізняється безвідповідальністю. 	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форми проведення семестрового контролю (залік): перегляд всіх робіт виконаних за семестр.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Типографіка і інфографіка»

бк., 11 сем. Разом: 60 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 40 год., МКР - 4 год.

Кількість балів	273 бали						
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
	Технологічні можливості роботи в Adobe Illustrator				Підготовка форматів в InDesign для передачі в сервісне бюро		
Бали за модуль	94 б.				179 б.		
Теми лекцій	Поняття, предмет, завдання дисципліни 1 б. Відвідування						
відвідування бали	1 б.	1	1	1	1	1	2
Практичні заняття		Створити генеалогічне дерево своєї родини засобами інфографіки.	Підготувати інфографіку — карту України, на якій відобразити місця проживання етнічних меншин.	Підготувати інфографіку за вільною темою	Здійснити візуалізацію процесу додрукарської та друкарської підготовки.	Макет інфографіки до журналістського матеріалу, використовуючи алегорію.	Підготувати комбіновану інфографіку: як українці готуються до Нового року.
150		20 б.	20 б.	20 б.	30 б.	30 б.	30 б.
Самостійна робота		Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	Проаналізувати тенденції у використанні інфографіки в певному виданні-презентація	Обробка інформації, систематизація, візуалізація	Аналіз та підготовка матеріалів, Систематизація, групування символів, візуалізація	Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	Систематизація, групування символів, візуалізація інтерактивних потоків.
90		10 б.	10 б.	10 б.	20 б.	20 б.	20 б.
Пот. Контр.					МКР - 25 б.		
Разом за семестр – 273 бали. (коефіцієнт визначення успішності – 2,73)							

I. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКЕ ЗАВДАННЯ (навчальний проект)

Навчальний проект містить теоретичне дослідження, в практичній частині використовується творче копіювання як один із методів поглибленого вивчення методики, техніки та прийомів ведення роботи.

Індивідуальна навчально-дослідницька робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності магістра, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання магістрами ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) з курсу «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА» – це вид науково-дослідницької творчої роботи магістра, яка містить результати творчого дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, знайомство з різними методами та програмними можливостями, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань і практичних навичок із навчального курсу, оволодіння технікою та технологією підбору матеріалів, роботі в програмах обробки зображень та верстки, створення проектів макетів та виконання їх у спеціальних програмах, підготовка до друку з дотриманням всіх правил і норм Типографіки та інфографіки.

Тема і зміст ІНДЗ: враховуючи специфіку художньої дисципліни і творчий характер завдання, магістр обирає зразки продукції та техніку виконання за власним уподобанням, керуючись рекомендаціями та консультаціями педагога; завершена робота повинна містити теоретичну частину у межах навчальної програми курсу і практичну, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних, самостійних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- Науково-теоретичне дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел.
- Підбір матеріалу для створення поліграфічного виробу (макети, начерки, роботи спеціалістів у вибраній галузі).
- Виконання вибраного поліграфічного виробу.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 5.1 і 5.2.

Таблиця 5.1

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Науково-теоретичне дослідження у вигляді реферату: час, тенденції розвитку поліграфічної галузі, конструктивні та технічні особливості.	10 балів
2.	Підбір матеріалу для створення виробу за зразком існуючої друкованої продукції (макети, начерки, роботи спеціалістів у вибраній галузі).	10 балів
3.	Виконання вибраного поліграфічного зразка.	10 балів
Разом		30 балів

Таблиця 5.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	20-25	Добре
Середній	13-19	Задовільно
Низький	0-12	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА».

Магістр може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

II. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрів із дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях 6.1 - 6.4.

Таблиця 6.1

№ п/п	Вид діяльності	Макс кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування практичних, лабораторних занять	1	26	26
3	Робота на практичному, лабораторному занятті	10	26	260
4	Самостійна робота	5	14	70
5	ІНДЗ	30	1	30
6	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				438

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю 7 семестр

Розподіл балів, які отримують студенти (11 семестр)

Таблиця 6.2

Поточне тестування та самостійна робота								ІНДЗ	Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	МКР	T4	T5	T6	МКР	30	438	4,4	100
21	86	66	25	61	75	49	25				

азом за семестр – 438 бали. (коефіцієнт визначення успішності – 4,4; наприклад: $352 \text{ балів} : 4,4 = 80 = C$ за шкалою ECTS)

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові завдання.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення навчально-методичних та творчих робіт.**

Таблиця 6.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності		
Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
A	90-100	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих "грубих" помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань (умінь), з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує магістр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються заняттях.

Модульний контроль знань магістрів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

III. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні*: лекція (традиційна, проблемна,) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні*: вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача;

самостійна робота студентів: з книгою; з використанням рекомендованих та обра-
них самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних
навчальних проектів.

***II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-
пізнавальної та творчої діяльності:***

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій
зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IV. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчаль-
них досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового
контролю) знань студентів з навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІН-
ФОГРАФІКА».

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Акименко О. Навіщо інфографіка читачам, журналістам, редакторам, власникам медіа? [Електронний ресурс] / О. Акименко // ВмеІООслов: веб-сайт / учред. : Александр Акименко. 2010. Инфографика: страница-рубрика. — 2010. — 23 марта. — Режим доступа : vmestosiov.info.
2. Боумен У. Графическое представление информации / У. Дж. Боумен; под ред. В. Ф. Венда; пер. с англ. А. М. Пашутина. — М. : Мир, 1971. — 224 с.
3. Данилец А. В. Инфографика в современной коммуникации. Коммуникационные системы в политике и бизнесе / А. В. Данилец. — СПб. : СПбУЕФ, 2009.
4. Инфографика [Электронный ресурс] / Ежемесячный журнал. -
5. 2011-2012 рр.
6. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій / В. Ф. Іванов — К. : Т-во «Знання»; КОО, 2000. - 222 с.
7. С. Некляев С. Е. Инфографика: принципы визуальной журналистики. Современное журналистское образование: технологии и особенности преподавания / С. Е. Некляев. — М. : Медиа-Мир, 2008. — 248 с.

Комплекс навчальних програм

8. Чепмен Н. Цифровые технологии мультимедиа. — 2-е изд. / Найджел Чепмен, Дженни Чепмсп / Пер. с англ. — К. : Диалектика, — 624 с.

Додаткова:

9. Добрава И. Инфографика: шаг вперед, два назад? [Электронный ресурс] / И. Добрава // Infografer: веб-сайт / учред. : Ирина Добрава. — 2009. — Книжная полка: страница-рубрика. — 2010. — 25 января. — Режим доступа : [Pinfografer.ru](http://infografer.ru) (10.09.10)
10. Курій С. Символіка кольору. Як колір впливає на психологію людей? [Електронний ресурс] / С. Курій // Психологія: веб-сайт / Психологія: сторінка-рубрика. — Режим доступа : itstechnology.ru (4.12.10)

11. Михалькевич А. Законы композиции / А. Михалькевич // Искусство web: веб-сайт / засн. : Александр Михалькевич. — 2006. - Школа web-дизайна: страница-рубрика. — Режим доступа : miklialkevich.narod.ru (14.11.10)
12. Соловьева Т. В. Инфографика в медийном и учебном текстах / Т. В. Соловьева // Вестник новгородского государственного университета. — 2010. — №57. — С. 79.
13. Тафти Э. Представление информации [Электронный ресурс] / Э. Тафти // Эдвард Тафти. Ру: веб-сайт / учред. : Сергей Сурганов. - 2010. — Представление информации: страница-рубрика. — 2010. — 7 ноября. — Режим доступа : edwardtufte.ru (7.12.10)
14. 5 шагов для создания хорошей инфографики // Редакторский портал: веб-сайт / засн. : Украинская ассоциация издателей периодической прессы. — 2009. — Дизайн. Верстка. Инфографика: страница-рубрика. — 2010. — 5 июля. — Режим доступа : redac-tor.in.ua (7.08.10)
15. Edelstain A.S. Total Propaganda. From Mass culture to Popular culture. — Malwah etc., 1997. — 67 p.
16. Eric K. Meyer Designing Infographics. Hayden Books, 1997.
17. Edward R. Tufte Beautiful Evidence. Cheshire. CT: Graphics Press, 208 p.

Интернет-ресурсы

1. <http://forum.rudtp.ru/>
2. <http://www.adobe.com/ru/>
3. <http://www.scanclub.narod.ru/>
4. <http://kak.ru/events/#schools>
5. <http://www.intuit.ru/courses.html>
6. <http://obzor.com.ua/dtp/>